JAGT-OG VILDT FORVALTNING I DANMARK

DET DANSKE SETUP – ER DER PLADS TIL FORBEDRINGER?

Temadag 2026

Thomas Kjær Christensen

INSTITUT FOR ECOSCIENCE

AARHUS UNIVERSITET

DET DANSKE SETUP

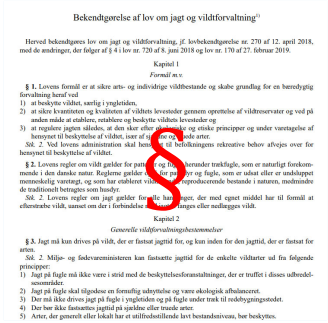

Bekendtgørelse af lov om jagt og vildtforvaltning[1]

Herved bekendtgøres lov om jagt og vildtforvaltning, jf. lovbekendtgørelse nr. 270 af 12. april 2018, med de ændringer, der følger af § 4 i lov nr. 720 af 8. juni 2018 og lov nr. 170 af 27. februar 2019.

Kapitel 1

Formål m.v.

§ 1. Lovens formål er at sikre arts- og individrige vildtbestande og skabe grundlag for en bæredygtig forvaltning heraf ved

1) at beskytte vildtet, særlig i yngletiden,
2) at sikre kvantiteten og kvaliteten af vildtets levesteder gennem oprettelse af vildtreservater og ved på anden måde at etablere, retablere og beskytte vildtets levesteder og
3) at regulere jagten således, at den sker efter økologiske og etiske principper og under varetagelse af hensynet til beskyttelse af vildtet, især af truede og sjældne arter.

Stk. 2. Ved lovens administration skal hensyn tages til befolkningens rekreative behov afvejes over for hensynet til beskyttelse af vildtet.

§ 2. Lovens regler om vildt gælder for pattedyr og fo[illegible]derander trækfugle, som er naturligt forekommende i den danske natur. Reglerne gælder dog for pattedyr og fugle, som er udsat eller er undslupne mennesketig vanvaretgt, og som har etableret vildtlevende reproducerende bestande i naturen, medmindre de traditionelt betragtes som husdyr.

Stk. 2. Lovens regler om jagt gælder for alle hav[illegible]dyr, der med egnet middel har til formål at ellerstræbe vildt, uanset om der i forbindelse [illegible]tages eller nedlægges vildt.

Kapitel 2

Generelle vildtforvaltningsbestemmelser

§ 3. Jagt må kun drives på vildt, der er fastsat jagttid for, og kun inden for den jagttid, der er fastsat for arten.

Stk. 2. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte jagttid for de enkelte vildtarter ud fra følgende principper

1) Jagt på fugle må ikke være i strid med de beskyttelsesforanstaltninger, der er truffet i disses udbredelsesområder.
2) Jagt på fugle skal tilgodese en fornuftig udnyttelse og være økologisk afbalanceret.
3) Der må ikke drives jagt på fugle i yngletiden og på fugle under træk til redebygningsstedet.
4) Der bør ikke fastsættes jagttid på sjældne eller truede arter.
5) Arter, der generelt eller lokalt har et utilfredsstillende lavt bestandsniveau, bør beskyttes.

Lovmæssigt grundlag

- Lov om Jagt- og vildtforvaltning

Administrativ struktur

- Ministeriet for Natur og Dyrevelfærd
  - SGAV
  - Naturstyrelsen

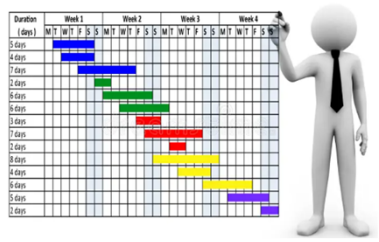

Rådgivende organer

- Vildtforvaltningsrådet (DJ, DB, DN, DOF, L&F, DS, FR)

Data og forskning

- DCE / Aarhus Universitet

JAGTLOVGIVNING

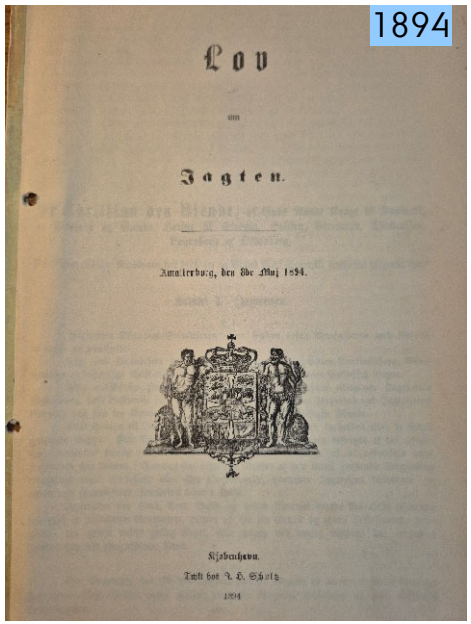

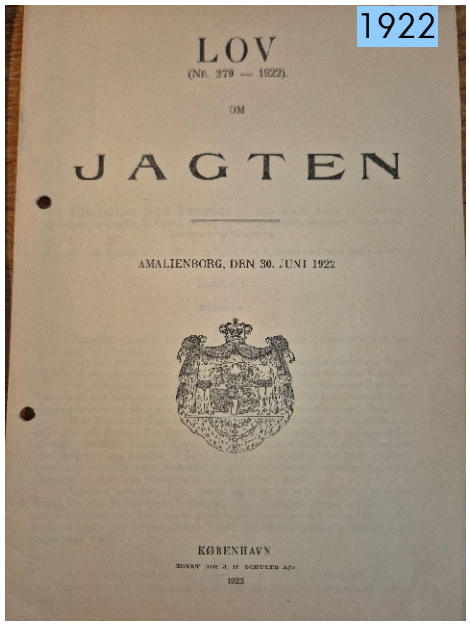

- **1931 – Vildtreservater**
- **1941 – Vildtudbytte**
- **1958 – Lov om bekæmpelse af skadeligt dyre- og fuglevildt**
- **1969 – Jagtprøve**
- **1979 – Vildtforvaltningsrådet etableres**
  1. Jagttider
  2. Reservatoprettelse
  3. Regulering af skadevoldende vildt
- **1982 – Vingeundersøgelsen - frivillig**
- **1993 – Lov om Jagt og Vildtforvaltning (rammelov)**

LOV OM JAGT OG VILDTFORVALTNING 'JAGTLOVEN A 1993'

- Formålet med loven er at sikre arts- og individrige vildtbestande og skabe grundlag for en bæredygtigt forvaltning
  - Loven referer til relevante EU direktiver: Fuglebeskyttelsesdirektivet og Habitat Direktivet.
- Alle arter er beskyttede med mindre de er tildelt en jagttid.
- Udgør rammen for jagt og vildtforvaltning i Danmark
  - loven bliver løbende suppleret med lovbekendtgørelser om: våben og ammunition, jagttider, regulering af vildt, dyrevelfærd, udsætning af vildt, særfredning etc.

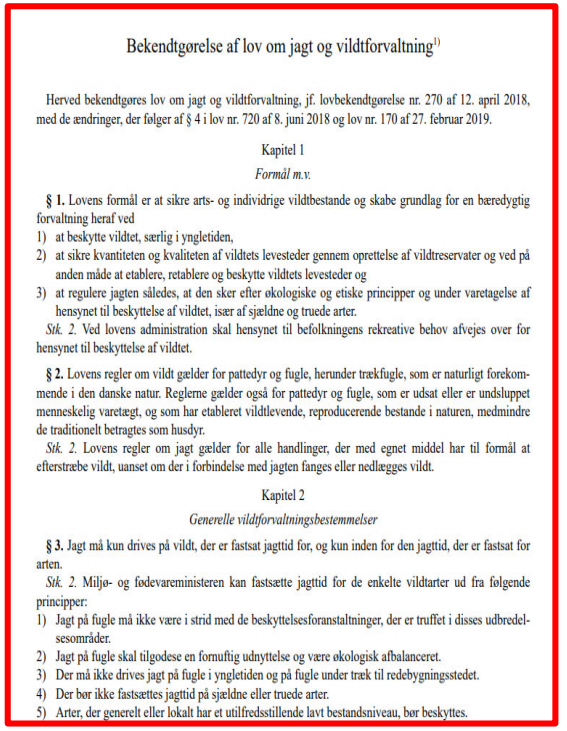

Bekendtgørelse af lov om jagt og vildtforvaltning[1)]

Herved bekendtgøres lov om jagt og vildtforvaltning, jf. lovbekendtgørelse nr. 270 af 12. april 2018, med de ændringer, der følger af § 4 i lov nr. 720 af 8. juni 2018 og lov nr. 170 af 27. februar 2019.

Kapitel 1

Formål m.v.

§ 1. Lovens formål er at sikre arts- og individrige vildtbestande og skabe grundlag for en bæredygtig forvaltning heraf ved

1) at beskytte vildtet, særlig i yngletiden,
2) at sikre kvantiteten og kvaliteten af vildtets levesteder gennem oprettelse af vildtreservater og ved på anden måde at etablere, retablere og beskytte vildtets levesteder og
3) at regulere jagten således, at den sker efter økologiske og etiske principper og under varetagelse af hensynet til beskyttelse af vildtet, især af sjældne og truede arter.

Stk. 2. Ved lovens administration skal hensynet til befolkningens rekreative behov afvejes over for hensynet til beskyttelse af vildtet.

§ 2. Lovens regler om vildt gælder for pattedyr og fugle, herunder trækfugle, som er naturligt forekommende i den danske natur. Reglerne gælder også for pattedyr og fugle, som er udsat eller er undsluppet menneskelig varetægt, og som har etableret vildtlevende, reproducerende bestande i naturen, medmindre de traditionelt betragtes som husdyr.

Stk. 2. Lovens regler om jagt gælder for alle handlinger, der med egnet middel har til formål at efterstræbe vildt, uanset om der i forbindelse med jagten fanges eller nedlægges vildt.

Kapitel 2

Generelle vildtforvaltningsbestemmelser

§ 3. Jagt må kun drives på vildt, der er fastsat jagttid for, og kun inden for den jagttid, der er fastsat for arten.

Stk. 2. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte jagttid for de enkelte vildtarter ud fra følgende principper:

1) Jagt på fugle må ikke være i strid med de beskyttelsesforanstaltninger, der er truffet i disses udbredelsesområder.
2) Jagt på fugle skal tilgodese en fornuftig udnyttelse og være økologisk afbalanceret.
3) Der må ikke drives jagt på fugle i yngletiden og på fugle under træk til redebygningsstedet.
4) Der bør ikke fastsættes jagttid på sjældne eller truede arter.
5) Arter, der generelt eller lokalt har et utilfredsstillende lavt bestandsniveau, bør beskyttes.

DATA

Vildtudbyttet (VUS)

Vingeundersøgelsen

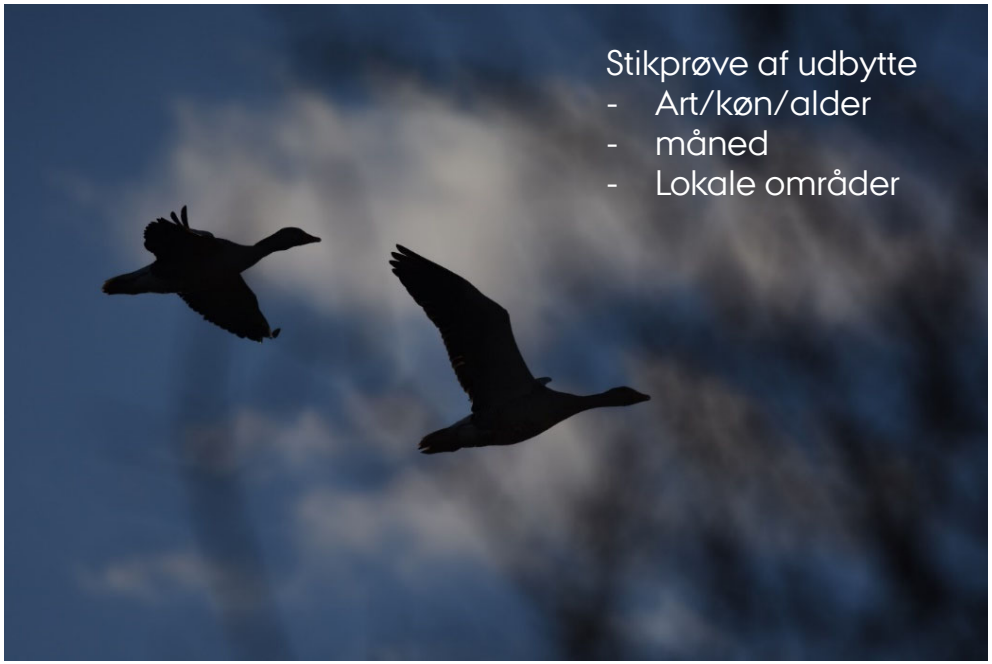

VILDTUDBYTTEDATA

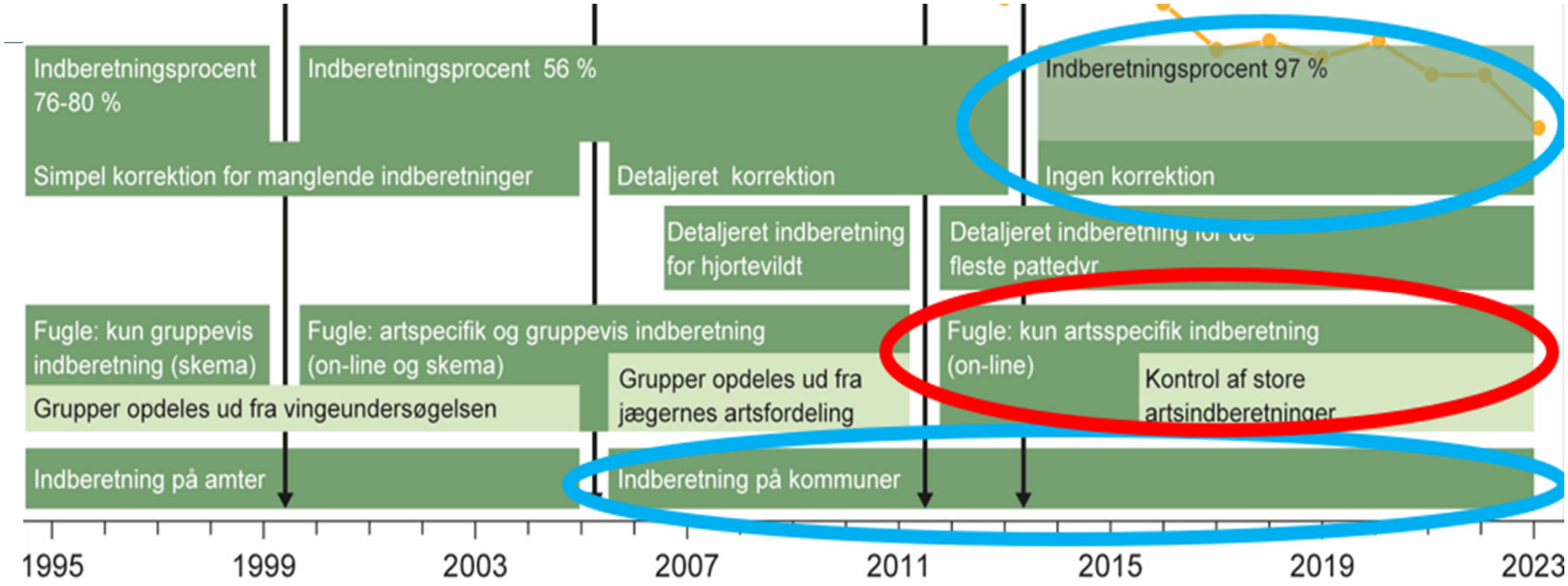

DATA OG FORSKNING

DCE/ÅRHUS UNIVERSITET

Vildtudbytte og Vingeundersøgelsen

Bestandsestimater (nationale og internationale)

Bestandsudvikling – vurderinger

- IUCN - Rødlister
- AEWA

Effekter af jagt

- EU-Task Force on the Recovery of Birds Species (EU-TFRB)

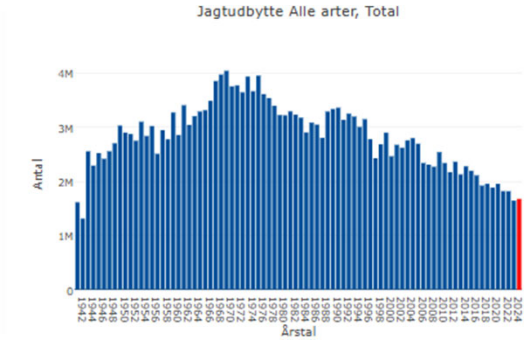

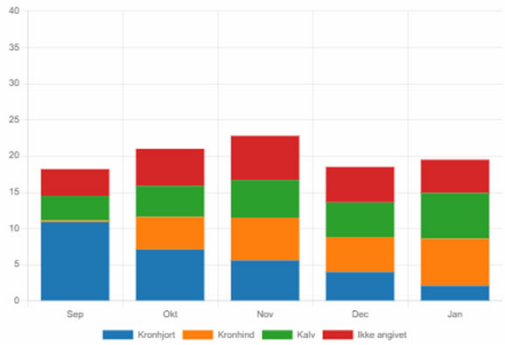

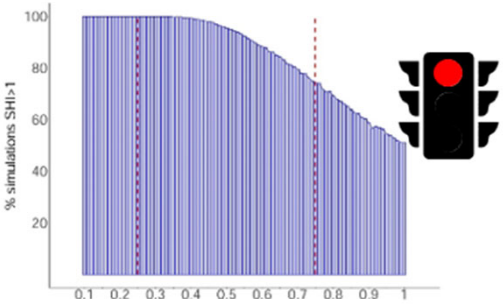

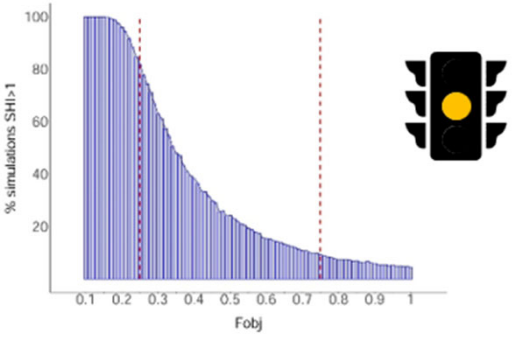

Det biologiske grundlag for revision af jagttider

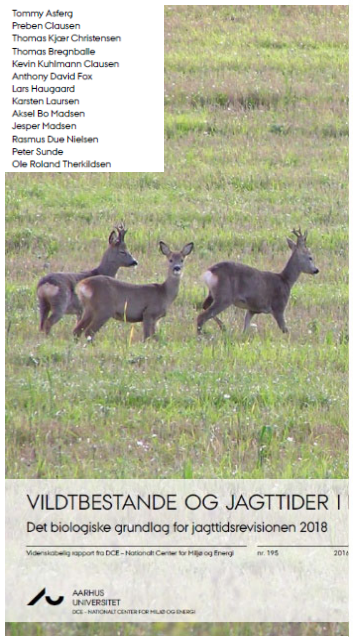

3.1.16 Krikand

Status for bestand og forvaltning		
Ynglebestand i Danmark	Seneste Artikel 12 (Fredshavn m.fl. 2019b): 125 par. Faldende (2007-2018) Nye udkast til Artikel 12 (Fredshavn m.fl. 2025b): 125 par. Faldende (2010-2023)	
Flywaybestand	Bestand: 670.000 Langtidstrend (1975-2023): Moderat fremgang Korttidstrend (2014-2023): Moderat fremgang (Wetlands International 2025a, 2025b).	
Gældende jagttid	Fra 2011/12:	1. sep – 31. dec desuden: 1. – 31. jan på fiskeriterritoriet
Tidligere jagttid	1994/95-2010/11:	1. sep – 31. dec desuden: 1. – 15. jan på fiskeriterritoriet
Regulering	Nej - Ingen regulering	
Udbytte i Danmark	2022/23: 106.793 (11.740 jægere) 2023/24: 73.834 (9.121 jægere) (foreløbigt tal)	
Udbytte i EU	838.800 (gns. 2012-2017; 21/23 lande)	
Tendenser i jagtudbyttet 1995-2023 2018-2023	Ændring / år 2,2 % -3,6 %	Signifikans *** NS
Internationale og nationale listninger	DK rødliste: VU (ynglebestand); LC (trækbestand) Europæisk rødliste: LC Global rødliste: LC AEWA: C1	
Bestandsbegrænsende faktorer (yngle- og trækbestand)	Vildtforvaltningsrådets målsætningsnotat (Madsen 2025): Begrænser jagt/regulering bestanden (direkte/indirekte): ?/Muligvis Forstyrrelsesfølsomhed (Høj) Artikel 12: Jagt (Middel) EU-TFRB (vurdering af jagttryk i EU, Cruz-Flores m.fl. 2024b): ikke bæredygtig (Nordvesteuropa overvintrende bestand) ikke bæredygtig (Sortehavet-Middelhavet overvintrende bestand)	
Forvaltningsplaner	Ingen	

Revision af jagttider

Hvert 4. år (2. år)

Ministeriet for Natur og Dyrevelfærd

- SGAV
- Naturstyrelsen

Vildtforvaltningsrådet

- Faglig arbejdsgruppe – jagttider
- Hjortevildgrupper (12)

Data og forskning

- DCE / Aarhus Universitet

Faglige arbejdsgruppe

Biologisk grundlag (DCE)

Princip-papiret (VFR 2016)

- Inddrager juridiske, biologiske og etiske forudsætninger for jagt
- skal sikre at drøftelserne fremover foregår med et stærkere udgangspunkt i fakta og mindre ud fra foreningspolitiske mål.

Forvaltningsmål (VFR 2017)

Bestandsmål

At øge bestanden
At stabilisere bestanden
At stabilisere eller reducere bestande af problematiske arter
Ingen mål defineret

Status på jagt- og vildtforvaltning i DK

- Fleksibel lovgivning
- Detaljeret udbytte-data
  - Vildtudbyttestatistik, Vingeundersøgelsen og VilReg
  - Køns- alders- og sæsonfordeling
- Opdateret Biologisk grundlag
  - Bestandsopgørelser/Bestandsudvikling
- Opdaterede målsætninger for bestandene
- Jagttider og vildtskadebekendtgørelsen revideres hvert 4. år
- Vurdering af jagtens effekt sker nationalt og internationalt
- Alle relevante interessenter er inddraget

Fredning

Jagttid

Regulering

Ubalancer

Kommuner (N=98) og
Forvaltningsområder (N=17)

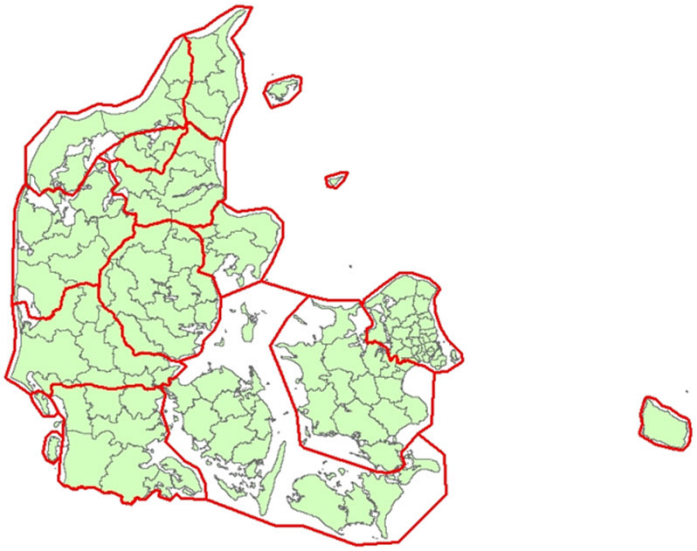

Naturstyrelsens enheder (N=9 a16)

Postnumre (N=1.100-1.200)

Vildtudbytte/Vinger
Bestandsopgørelse - hjortevildt

Reguleringstilladelser

Buejagt

Dåvildt – lokale jagtfredninger

Oversigt over lokale jagtfredninger (÷) og aktuelle jagttider indført ved jagttidsændringer i 2004, 2007, 2011, 2014 og 2017 (Kilder: 'Bekendtgørelse om jagttid for visse pattedyr og fugle' nr. 152, 886, 1404, 442 og 882). Den generelle jagttid for dåvildt i Danmark er 1.september til 31. januar for dåhjort og 1. oktober til 31. januar for då og kalv. De anvendte områder svarer til områder defineret i ovennævnte bekendtgørelser.

		2004		2007				2011				2014				2017			
		Dåhjort	Då og kalv	Kalv	Då	Spidsjort	>Spidshjort	Kalv	Då	Spidsjort	>Spidshjort	Kalv	Då	Spidsjort	>Spidshjort	Kalv	Då	Spidsjort	>Spidshjort
Hovedstaden	Bornholm							1.1-15.1	÷	÷	÷	1.1-15.1	÷	÷	÷	1.1-15.1	÷	÷	÷
Sjælland																			
Syddanmark	Kolding-Vejle, øst							÷	÷	÷	÷	1.10-7.10 & 24.1-31.1	÷	÷	÷	1.10-7.10 & 24.1-31.1	÷	÷	÷
	Esbjerg			÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
	Åbenrå, øst			÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	1.11-31.12			1.12-31.12	1.11-31.12			1.12-31.12
	Haderslev			÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	1.11-31.12	÷	÷	÷	1.11-31.12	÷	÷	÷
	Kolding, vest							÷	÷	÷	÷	1.11-31.12			÷	1.11-31.12			÷
	Kolding, syd			÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	1.1115.11	÷	÷	÷
	Vejen							÷	÷	÷	÷	1.11-31.12	÷	÷	÷	1.11-31.12	÷	÷	÷
	Sønderborg			÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
	Tønder			÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷
	Langeland	1.12-31.1	1.1-31.1		1.1-31.1	1.12-31.1			1.1-31.1	1.12-31.1		1.10-31.1	1.12-31.1		1.12-31.12	1.11-31.1			1.12-31.12
	Tåsinge											1.11-31.1			1.1-31.1				1.1-31.1
	Ærø			÷	÷	÷	÷	÷				1.1-31.1	÷	1.1-31.1	÷	1.1-31.1	÷	1.1-31.1	÷
	Als/Kegnæs							16.11-30.11				1.11-31.12			1.12-31.12	1.11-31.12			1.12-31.12
Midtjylland	Lemvig			÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	1.12-15.12	÷	÷	÷				
	Struer			÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	1.12-15.12	÷	÷	÷				
	Holstebro			÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	1.12-15.12	÷	÷	÷				
	Herning			÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	1.12-15.12	÷	÷	÷				
	Ikast/Brande							÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	1.12-31.12			÷
	RingkøbingSkjern			÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	1.12-31.12				1.12-31.12			
Nordjylland	Nordfjord, øst											÷	÷	÷	÷				
	- delområde 1											16.11-31.1				16.11-31.1			
	- delområde 2											÷	÷	÷	÷	12.12-31.12			÷
	Nordfjord, vest			÷	÷	÷	÷	÷				1.12-31.12			1.1-7.1	1.11-31.12			1.1-7.1
	Syd for fjorden							÷				÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷	÷

DÆMRINGS- OG SKUMRINGSJAGT

‘AUTOWING’ – FRANSK PROJEKT

FEJLKILDER I VILDTUDBYTTET

Indberetning: troværdig eller ej ??? (for meget/for lidt ??)

Indtastningsfejl – jægerne

- Artsbestemmelse – fejl/forveksling
- Antal – Tidsangivelse – Køn/alder
- Lokalitetsfejl/geografi (hjemmekommune)

Indlæsningsfejl – NST/SGAV og/eller IT-leverandør (papirskema)

Databehandlingsfejl – Aarhus Universitet

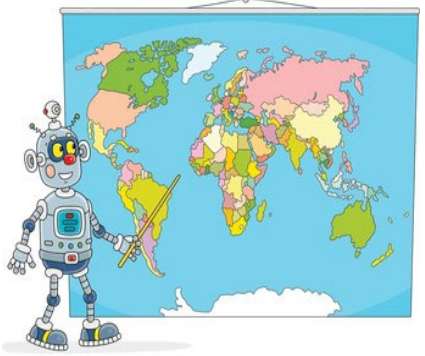

ÈN DATAPLATFORM

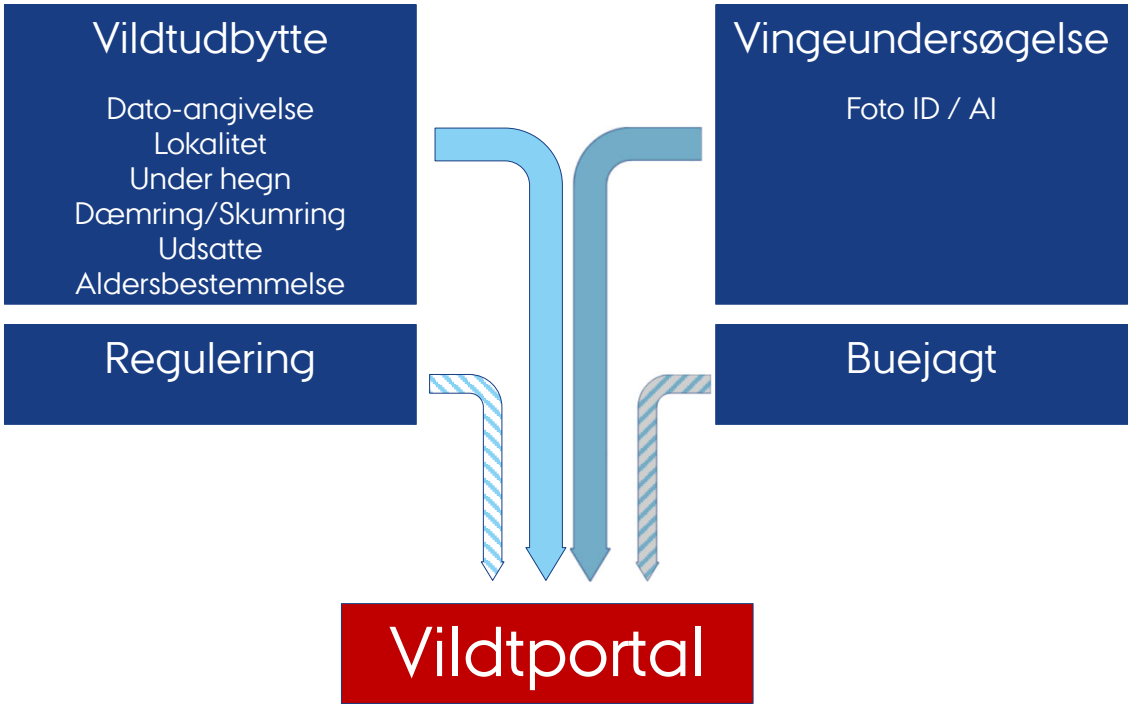

INSTITUT FOR ECOSCIENCE